

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 11 grudnia 2023 r.

WK-V.9612.3.12.2023

Pan
Artur Skóra
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Węgrowie
ul. Tadeusza Kościuszki 15
07-100 Węgrów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2023 r., poz. 991, z późn. zm.), przeprowadzona została kontrola problemowa w Szpitalu Powiatowym im. Hrabiego Stanisława Łubieńskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Węgrowie (dalej Szpital), mieszczącym się przy ul. Tadeusza Kościuszki 201 w Węgrowie (07-100).

Tematyka kontroli obejmowała zapewnienie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem w warunkach szpitalnych.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od dnia 1 maja 2023 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 29 listopada 2023 r., przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4jd68r/skrytka
www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą i noworodkiem realizowane były w Oddziale ginekologiczno-położniczym i Oddziale neonatologicznym. Zgodnie z danymi zgłoszonymi do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, Oddział ginekologiczno-położniczy dysponował 41 łózkami, w tym 3 łózkami intensywnej opieki medycznej, a Oddział neonatologiczny dysponował ogółem 15 łózkami, w tym 9 łózkami dla noworodków i 6 inkubatorami. W dniu 6 listopada 2023 r. w Oddziale ginekologiczno-położniczym przebywała 1 pacjentka, a w Oddziale neonatologicznym 1 noworodek.

W poddanym badaniu okresie w Szpitalu odbyły się 123 porody. Ustalono, że 17 porodów przeprowadzonych zostało z nacięciem i szyciem krocza (co stanowi 13,82% ogółu porodów), a 58 – poprzez cięcie cesarskie (47,15% ogółu porodów). Średni czas pobytu pacjentki w odcinku położniczym wynosił 3 dni.

Z wyjaśnień podmiotu wynikało, że w październiku 2023 r. w Oddziale ginekologiczno-położniczym oraz Oddziale neonatologicznym nie było konieczności zorganizowania dodatkowych łóżek (dostawek). Ponadto wskaźnik wykorzystania łóżek w październiku wynosił 10,3% w Oddziale neonatologicznym i 17,4% w Oddziale ginekologiczno-położniczym. Dla porównania w 2022 r. wskaźnik wykorzystania łóżek w Oddziale neonatologicznym wynosił 16,8%, w Oddziale ginekologiczno-położniczym – 22,4%

Szpital zapewniał realizację świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, porożenia oraz opieki nad noworodkiem w warunkach szpitalnych, poprzez: wykonywanie badań diagnostycznych i klinicznych, monitorowanie parametrów życiowych w poszczególnych okresach porodu, doboru najdogodniejszych pozycji rodzącej podczas porodu, usmierzanie bólu z wykorzystaniem naturalnych metod lub środków farmakologicznych, bieżące informowanie rodzącej o postępach porodu, identyfikację czynników ryzyka śródporodowego u rodzącej i u dziecka, ocenę stanu zdrowia noworodka, edukację i instruktaż w zakresie pielęgnacji i karmienia noworodka, wykonywanie świadczeń profilaktycznych oraz badań przesiewowych u noworodka – zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (dalej rozporządzenie w sprawie standardu opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2023 r., poz. 1324).

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, porożenia w warunkach szpitalnych realizowane były przez 9 lekarzy: w tym 8 lekarzy specjalistów w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz 1 lekarza

posiadającego I^o specjalizacji w zakresie położnictwa i ginekologii. Opiekę nad noworodkiem sprawowało 6 lekarzy: 1 specjalista w zakresie neonatologii, 4 specjalistów w dziedzinie pediatrii oraz 1 lekarz specjalista w dziedzinie endokrynologii i diabetologii dziecięcej. Opieka medyczna zabezpieczona była również przez 20 położnych i 6 pielęgniarek. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionych lekarzy, pielęgniarek i położnych.

Na podstawie analizy dokumentacji medycznej 30 pacjentek z zakończoną hospitalizacją stwierdzono, że pacjentki miały ustalony plan porodu, który uwzględniał wszystkie elementy postępowania medycznego związanego z opieką podczas porodu i miejsce porodu, zgodnie z wymogami określonymi w części V załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej. Plan porodu był modyfikowany odpowiednio do sytuacji zdrowotnej ciężarnej w trakcie porodu.

Personel medyczny zachęcał i wskazywał na korzyści wynikające z obecności osoby bliskiej podczas porodu. Pacjentki na bieżąco informowane były o postępach porodu oraz o farmakologicznych i niefarmakologicznych metodach łagodzenia bólu porodowego, z preferencją wykorzystania naturalnych metod, takich jak: aktywność fizyczna, immersja wodna, dogodne pozycje z wykorzystaniem piłek, drabinek, worka sako, przezskórną stymulację nerwów - TENS. Podmiot leczniczy opracował w formie pisemnej tryb postępowania w łagodzeniu bólu porodowego.

Na podstawie harmonogramów pracy stwierdzono, że w czasie trwania porodu szpital zabezpieczał zespół neonatologiczny w skład którego wchodził lekarz specjalista w dziedzinie neonatologii/pediatrii oraz pielęgniarka lub położna. Personel medyczny bezpośrednio po porodzie zapewniał matce kontakt z dzieckiem „skóra do skóry”.

W wyniku kontroli 30 kart noworodka stwierdzono, że u wszystkich noworodków wykonane zostały świadczenia obejmujące profilaktykę krwawienia wywołanego niedoborem witaminy K i zakażenia przedniego odcinka oka. Szczepienia ochronne wykonano u 30 noworodków, zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień ochronnych. Noworodki, u których nie stwierdzono przeciwwskazań poddawane były badaniom przesiewowym w kierunku fenyloketonurii, mukowiscydozy i wrodzonej niedoczynności tarczycy oraz badaniom słuchu i pulsoksymetrycznym w celu wczesnego wykrycia bezobjawowych wad serca.

W kontrolowanych oddziałach zapewniono również świadczenia w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz edukacji matek i ich rodzin, dotyczące opieki i pielęgnacji noworodka. Z pacjentkami prowadzone były rozmowy indywidualne oraz pogadanki

tematyczne uwzględniające aktualne potrzeby i oczekiwania położnic, w szczególności: dietę matki karmiącej, techniki karmienia piersią, naukę obserwacji i pielęgnacji noworodka oraz zasad opieki w okresie porodu. W oddziałach dostępne były plakaty, broszury i ulotki, obejmujące tematykę obowiązkowych szczepień ochronnych u dziecka, korzyści płynących z naturalnego karmienia piersią, kształtowania się więzi emocjonalnych matki z dzieckiem, aktywności w czasie porodu oraz niwelowania bólu porodowego. Szpital stwarzał warunki do karmienia naturalnego od pierwszych chwil życia noworodka i prowadził działania promujące karmienie piersią, polegające na wspieraniu i bieżącej pomocy w rozwiązywaniu problemów karmiących matek. Podmiot umożliwiał matkom po wypisie ze szpitala uzyskanie konsultacji laktacyjnych w przypadku występowania problemów z karmieniem noworodka.

Szpital przekazywał zgłoszenie o porodzie do podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia matki i noworodka dalszą opieką, w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia jego odbioru, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2 pkt 9-10 części XIII załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej.

Podmiot posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z obowiązkiem ustalonym w art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o działalności leczniczej. W kontrolowanych oddziałach umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2023 r., poz. 1545, z późn. zm.). Podmiot dysponował dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, do której posiadania i okazania organowi kontroli jest zobowiązany na podstawie art. 63 ust. 3, 4 i 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 974, z późn. zm.). Pacjentki i noworodki zaopatrzone w znaki identyfikacyjne, zgodnie z wymogiem określonym w art. 36 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej oraz z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie warunków, sposobu i trybu zaopatrywania pacjentów szpitala w znaki identyfikacyjne oraz sposobu postępowania w razie stwierdzenia ich braku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1098).

Dokumentacja medyczna przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (dalej rozporządzenie w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej - Dz. U. z 2022 r., poz. 1304, z późn. zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niespełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą - Dz. U. z 2022 r. poz. 402):
  - dwa pokoje łóżkowe urządzone w systemie „matka z dzieckiem” nie były przeznaczone dla maksymalnie dwóch matek i dwóch noworodków, co jest niezgodne z ust. 1 pkt 1 części III załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
  - pokój dla noworodków obserwowanych, wcześniaków, intensywnej opieki noworodka, wymagających opieki pośredniej i ciągłej w Oddziale neonatologicznym nie został wyposażony w urządzenia umożliwiające mycie noworodka, co jest niezgodne z ust. 2 części III załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia.
2. Nieustalenie w regulaminie organizacyjnym wskaźników opieki okołoporodowej oraz sposobu ich dokumentowania i monitorowania w celu ograniczenia do niezbędnych interwencji medycznych, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1, 2 i 3 części I załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej.
3. Nieprawidłowe prowadzenie zbiorczej dokumentacji medycznej:
  - a) *Wykaz bloku porodowego* nie zawierał:
    - czasu trwania poszczególnych okresów porodu,
    - daty i godziny wypisania pacjentki z bloku porodowego,
    - adnotacji o miejscu, do którego pacjentka została wypisana z bloku porodowego, co stanowi naruszenie § 31 pkt 10, 12, 13 rozporządzenia w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej,
  - b) *Wykaz chorych Oddziału ginekologiczno-położniczego* nie zawierał:
    - godziny przyjęcia pacjentki do oddziału,
    - godziny wypisu pacjentki z oddziału,co stanowi naruszenie § 25 pkt 2 i 6 rozporządzenia w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Dyrektora do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Dostosowania pomieszczeń Oddziału ginekologiczno-położniczego i Oddziału neonatologicznego do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w zakresie niezgodności wymienionej w punkcie 1. wystąpienia – w terminie 6 miesięcy od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.
2. Zaktualizowania regulaminu organizacyjnego podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie wskaźników opieki okołoporodowej oraz sposobu ich dokumentowania i monitorowania w celu ograniczenia do niezbędnych interwencji medycznych – w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.
3. Prowadzenia dokumentacji medycznej zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej, w szczególności dokumentacja zbiorcza powinna zawierać dane wymienione w punkcie 3. wystąpienia – w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W trakcie czynności kontrolnych poddano analizie stosowanie minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w kontrolowanych oddziałach i ustalono, że w Oddziale ginekologiczno-położniczym brakuje 13,5 etatów a w Oddziale neonatologicznym - 5,7 etatów pielęgniarskich/położnych. W celu zapewnienia ciągłości procesu leczniczego i bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów należy dążyć do dostosowania zatrudnienia pielęgniarek/położnych w oddziałach do minimalnej liczby równoważników etatowych ustalonej na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2023 poz. 870, z późn. zm.) – w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Dyrektora do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z przywołaniem znaku pisma WK-V.9612.3.12.2023, o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych i wykorzystania wniosku pokontrolnego.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

Do wiadomości:

Starostwo Powiatowe w Węgrowie
ul. Przemysłowa 5
07-100 Węgrów